

یک ایده نپخته برای غذای دانشجویی

فاطمه طاری بخش خبرنگار گروه دانشگاه

بحث تغذیه دانشجویی همیشه از دغدغه‌های نظام آموزش عالی چه در سطح وزارتخانه و چه روسای دانشگاه‌ها بوده

است؛ موضوعی که طی سال‌های اخیر با بدتر شدن شرایط اقتصادی تشدید هم شد. در این میان مسئولان سازمان امور دانشجویان تلاش کرده‌اند مدل بودجه‌دهی به این بخش را تغییر دهند. حدودا بهمین پارسال بود که مسعود گنجی، رئیس صندوق رفاه دانشجویان روش جدیدی را برای تغذیه دانشجویی

کمبود ۴۱۰۰ میلیاردی بودجه در وزارت علوم

می‌طلبید همیشه محل بحث بوده و هست و طبیعتا تغییر روند آن گام رو به جلویی محسوب می‌شود اما مهم‌تر از تغییر این حوزه، نکته آن است که وضعیت از الان بدتر نشود و به‌اصطلاح شاهد عقبگرد در این حوزه نباشیم. قبل از مرور اعتبارات تغذیه دانشجویی باید به وضعیتی نگاه کنیم که بعد از تصویب لایحه بودجه دانشجویان با آن روبرو می‌شوند.

درحال حاضر دانشجویان کشور به صورت میانگین ۲۰ درصد هزینه هر وعده را پرداخت می‌کنند، یعنی دانشجویان به‌صورت میانگین از ۲۰۰ هزار تومان پول غذا تنها ۲۰ هزار تومان آن را می‌پردازد اما بعد از تصویب این ماده و با فرض ثابت ماندن مبلغ نهایی غذای دانشجویی، دانشجوی باید در سال ۱۴۰۳، حدود ۱۰۰ هزار تومان (۶۰ درصد نقدی و ۴۰ درصد به صورت وام) پرداخت کند. می‌توان از چنین وضعیتی نتیجه گرفت که قطعا بعد از تصویب، صنفی‌های دانشجویی به این افزایش قیمت واکنش‌های فراوانی نشان دهند و از سمت دیگر پرداخت ۳۰ درصدی وام برای دولت در این زمینه به‌صرفه به‌نظر نمی‌رسد. کل اعتباری که برای سال ۱۴۰۲ دانشگاه‌ها پیش‌بینی شد، برای وزارت علوم ۵۲۰۰ میلیارد و برای وزارت بهداشت ۱۵۰۰ میلیارد تومان بود. این اعتبارات ناچیز درحالی بود که وزارت علوم اسامیل و طبق گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس به ۶۰ وزارت بهداشت به ۶۵۰۰ میلیارد تومان اعتبار نیاز داشتند و برای سال آتی نیز به‌حدود ۲۰ هزار میلیارد تومان اعتبار نیاز دارند. همچنین سهم دانشجویان از اعتبار بیان شده در وزارت علوم ۱۴۶۰ و در وزارت بهداشت ۶۵۰ میلیارد تومان است.

معاون دانشجویی دانشگاه علامه طباطبایی:

یکسان‌انگاری دانشگاه‌ها در حوزه تغذیه کار اشتباهی است

بخواهم عدد دقیقی را بگویم باید اجازه دهید که به‌صورت کلان‌تر آن را بگویم؛ چراکه دانشگاه‌هایی در سطح و اندازه علامه طباطبایی که بیش از ۱۵ هزار دانشجو دارند تا ۴۰ میلیارد تومان در حوزه تغذیه بده‌کار هستند، این میزان نیز تنها برای سه‌ماه و ترم گذشته دانشگاه‌ها است. او درخصوص دو موضوع افزایش سهم دانشجو در لایحه و صدور کارت رفاهی، بیان کرد: نکته این است که نظام آموزش عالی کشور، چاره‌ای ندارد به غیر از اینکه برای موضوع تغذیه دانشجویی فکری کند و به‌سمت واقعی سازی سهم دانشجو حرکت کند، البته این حرکت باید با شیب ملایمی باشد و بسیار اهمیت دارد که اجرای این طرح با دقت بالایی صورت گیرد یا مثلا حتما در این فرآیند بین دانشجویان برخوردار و غیربرخوردار تفاوت‌ها دیده شود و ملاحظات دیگری که حتما قابل طرح است. اما به‌رحال تا جایی که من اطلاع دارم، پیشنهادی که در لایحه آمده، در میان پیشنهادهای گوناگونی که مطرح بوده مقبول‌تر و شدنی‌تر بوده است. اما صرف‌نظر از کاستی‌های احتمالی و تقویت‌هایی که باید صورت بیذیرد، رفتن به این سمت، مسیر ناگزیر و لاجرمی است.» معاون دانشجویی دانشگاه علامه طباطبایی بیان داشت: «طبیعتا در این راه نیز قطعا مشکلاتی وجود خواهد داشت، چه از نظر دانشجویان برای سهم پرداختی خود که ۲۰ درصد پرداختی و ۳۰ درصد نیز به‌صورت وام است و چه از جانب صندوق‌هایی که قرار است پرداختی برای این طرح‌ها داشته باشند. درکنار اشکالاتی که می‌توان وارد کرد در کل، اینکه امروز وزارت علوم و صندوق به این سمت رفته‌اند که کار کارشناسی انجام دهند، پسندیده و ستودنی است.»

واحدی گفت: «موضوع غذا علی‌رغم اهمیتی که دارد اما در دانشگاه‌ها بحثی فرعی محسوب می‌شود. به‌وضوح قابل‌ادراک است که در دانشگاه‌های خارج از کشور و حتی دانشگاه‌های معتبر و دانشگاه‌های پیرامون ایران، بسیار نادر و انگشت‌شمار هستند، دانشگاه‌هایی که به شکلی که در ایران تغذیه وجود دارد، خدماتی ارائه دهند. اساسا دانشگاه‌ها به‌مترکز بر موضوعات آموزشی، فناوری و پژوهشی هستند، یعنی عملا دانشگاه‌هاییز تعریفی برای خدمات رفاهی در سطح دانشگاه ندارند؛ درحالی‌که باید این درک وجود داشته باشد که اگر تمرکز دانشگاه

در اجلاس روسای دانشگاه‌ها ارائه داد و بسیار بر آن پافشاری کرد. ارائه‌ای که سه راه پیش روی دانشگاه و دانشجویان برای تامین تغذیه می‌گذاشت که در گزارش‌های قبلی کامل به آن پرداختیم، اما از آنجا که این مدل‌ها بعد از ارائه لایحه بودجه ۱۴۰۲ به مجلس بود، عملا امکان اعمال آنها در این لایحه وجود

۵ نقد اصلی مرکز پژوهش‌ها به کارت رفاه دانشجویی

مرکز پژوهش‌ها چندروز پیش درکنار نقد‌هایی که به لایحه بودجه دولت وارد کرد، پیشنهادی نیز برای این بند‌ها ارائه داد. علاوه‌بر نقدی که پیش از این بیان شد، در این لایحه، ابهامات بسیاری وجود دارد. یکی از نکات ابهام‌آمیز لایحه آن است که مشخص نیست، این اعتبارات از دانشگاه و موسسات آموزش عالی بعد از اجرا و تخصیص بودجه‌کسری می‌شود یا در حین تنظیم جداول لایحه بودجه از کلیه دانشگاه‌ها کسر و در ردیف صندوق رفاه لحاظ می‌شود.

موضوع دیگری که باید به آن توجه کرد تغذیه دانشجویی ومدیریت آن‌است که برعهده دانشگاه‌هاست. صندوق رفاه تنها مکلف به تعیین سهم است. باتکالیف دستوری به صندوق رفاه و وزارتخانه بهداشت و علوم، بار چندانی در عمل از روی دوش دانشگاه‌ها برداشته نمی‌شود و تنها تنش‌های حوزه صنفی افزایش خواهد داشت.

در این بند به تقسیم کارت رفاه دانشجویی اشاره شده و با وجود اینکه چنین کاری اصلا وجود خارجی ندارد، اجرای آن برای یک میلیون دانشجو بسیار زمان‌بر است و به‌طول می‌انجامد.

یکی از نقد‌های دیگر را هم باید این دانست، در این بند قیمت غذا در کل کشور ثابت فرض شده، درصورتی‌که هزینه‌تمام‌شده برای هر وعده غذا در دانشگاه‌های تهرانی و شهرستانی تفاوت دارد. اجرای این بند برای دانشگاه‌هایی مانند دانشگاه‌فرهنگیان یا دانشگاه‌فنی - حرفه‌ای و دانشگاه‌تهران که شعب مختلفی دارند، با چالش مدیریتی در امور بودجه‌روبرو خواهد بود.

نداشت. امسال و بعد از گذشت یک‌سال از طرح این مساله، دو بند لایحه بودجه ۱۴۰۳، در تبصره مربوط به آموزش عالی بیشتر متمرکز بر تغذیه دانشجویی است. لایحه بودجه ۱۴۰۳ که ابتدا توسط مجلس رد شد، بعد از اصلاحات صورت‌گرفته، ۱۱ دی‌ماه به کمیسیون تلفیق بازمی‌گردد.

۵ یکی دیگر از موضوعات این است که به تسهیلات

قرض الحسنه اشاره دارد، مشخص نیست که به صندوق یابه دانشجویان داده می‌شودازمان بلندمدت این تسهیلات نیز مشخص نیستاینکه دانشجویان مقاطع مختلف چه‌میزان‌زمان‌تنفس‌ویازپرداخت خواهد داشت؟نکته‌دیگر این است که منظور لایحه از دانشجویان نیازمند

مشخص نیست و ضابطه و معیاری برای آن ارائه نشده است. از این نقدها که بگذریم، درنهایت به‌نظر می‌رسد دولت باید در بخش تغذیه دانشجویی با توجه به اینکه موضوعی همه‌گیر است و با دقت‌تر عمل کند. به غیر از درنظر گرفتن دهک خانوار دانشجویان، تدوین آیین‌نامه اجرایی برای تقسیم‌کار بین صندوق رفاه، دانشگاه ضروری است. این قانون‌نگاری و رویه جدید تغذیه دانشجویی، نباید باعث یکسان‌انگاری در دانشگاه‌ها شود و دانشگاه‌از روش‌هایی مانند رستوران خودگردان و... بهره‌برزند. همچنین بهتر است هرگونه پیشنهاد اصلاحی در رویه موجود امور تغذیه دانشجویان، به‌دلیل اتصال به کیفیت آموزش و پژوهش در دانشگاه‌ها باید منطقی بوده و پیش از آن پذیرش اجتماعی و دانشجویان نیز به همراه خود داشته باشد. بهتر است به‌جای چنین بندی که با ابهام و تناقضاتی در اجرا و نوشتار همراه است، در تبصره ۱۲ و بند پ ذکر شود که دولت مجاز است از سال تحصیلی ۱۴۰۴ - ۱۴۰۳ مبلغ پرداختی دانشجویی تغذیه را تا دو برابر قیمت مصوب سال ۱۴۰۳-۱۴۰۲ افزایش دهد و دانشجویان نیز براساس دهک درآمدی خانوار از طریق وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به صندوق‌های رفاه دانشجویی مورد حمایت قرار گیرند. در ادامه گزارش باتکیه بر داده‌های مرکز پژوهش‌ها مصاحبه‌ای با معاون دانشجویی علامه طباطبایی داشته‌ایم تا از چالش‌های حال حاضر و آینده این حوزه باخبر شویم.

سهم دانشجویان نیز باید به این بحث اهمیت داد، همچنین آمارهایی که داده می‌شود مثلا در طرحی که در دانشگاه تهران صورت گرفته بود، بالای ۷۰درصد دانشجویان دانشگاه‌های سطح یک متعلق به سه‌دهک پردرآمد جامعه هستند. در دانشگاه‌های استانی دهک‌های ضعیف‌تر بیشتری وجود دارد و قطعا در سهم دانشجو باید این تفاوت دیده شود.»

در حوزه آموزشی زیاد شود، دستاوردهای علمی و پژوهشی نیز افزایش خواهد داشت.»

وضعیت بودجه تغذیه

باید با آیین‌نامه‌های مختلف مشخص شود

واحدی درباره ایده آیین‌نامه تغذیه دانشجویی عنوان کرد: «دانشگاه‌های آموزش عالی بسیار متنوع هستند، یعنی ما دانشجویان روزانه و شهریه‌پرداز و پردیسی و دانشجویان بومی و غیربومی در مناطق مختلف داریم که هرکدام از آنها قوانین خاص خود را دارند، همچنین وضعیت استان‌ها و دانشگاه‌های مختلف استانی در بحث تغذیه نیز متفاوت است، حتی ذائقه دانشجویان به جهت اقامت در استان‌های مختلف یا یکدیگر تفاوت دارد و تمام این موضوعات درکنار پرداخت قیمت اقتضا می‌کند که آیین‌نامه‌ای داشته باشیم تا به‌صورت شفاف وضعیت هر بخش در آن دیده شده باشد. داشتن آیین‌نامه حتی‌گاهی اهمیت بیشتری از کارت رفاهی بیان شده در لایحه دارد تا به‌چگونگی اجرای مباحث کمک کند.» معاون دانشجویی دانشگاه علامه طباطبایی درباره یکسان‌انگاری دانشگاه‌های استانی و غیراستانی در لایحه بودجه سال آینده افزود: «ما در منطقه‌ها تقریبا وضعیت یکسانی داریم. اگر کشور را به چهار یا پنج منطقه تقسیم کنیم، تفاوت‌هایی وجود دارد که اهمیت هم دارند و یکسان‌انگاری دانشگاه‌ها، خصوصا دانشگاه‌های دور از مرکز که هزینه‌های متفاوتی در نیروی انسانی و حمل‌ونقل دارند، عوارضی خواهد داشت. ما امروزه از دانشجویان در دانشگاه‌های سطح یک این

موضوع را می‌شنویم که با توجه به اینکه در دانشگاه سطح یکی درس می‌خوانند انتظار خدمات بیشتری را دارند.» او خاطرنشان کرد: «این را که این حرف مطرح شده از سوی دانشجویان تا چه حد درست است باید بررسی کرد اما این‌انگاره‌ای است که در ذهن دانشجویان وجود دارد. نکته مورد بحث دیگر این است که استان‌های حاشیه‌ای ما تعلق به دهک‌های کم‌درآمدتر دارند برای محاسبه

پنجشنبه ۱۴ دی ۱۴۰۲

شماره ۴۰۴۹

WWW.FDN.IR

FARHIKHTEGANDAILY

نیمکت

تکلیف دانشگاه‌ها برای هزینه بودجه تجهیزات در نمایندگان ایران ساخت

پیمان صالحی، معاون پژوهشی وزیر علوم گفت: «تمامی دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها موظف هستند بخشی از بودجه تجهیزات را به خرید تجهیزات از نمایندگان ایران ساخت اختصاص دهند.» او ادامه داد: «دستگاه‌ها و تجهیزات آزمایشگاهی سطح یک، جزء دستگاه‌های بسیار پیشرفته‌ای هستند و ما در این زمینه اهتمام ویژه برای تامین آنها داریم؛ خوشبختانه معاونت علمی در این زمینه حمایت‌های خوبی را در نظر گرفته و تا ۴۰ درصد سوبسید روی این تجهیزات ارائه می‌دهد.»

معاون پژوهشی وزیر علوم گفت: «اولویت ویژه ما خرید تجهیزات سطح یک آزمایشگاهی است، همچنان در دانشگاه‌ها به این نوع تجهیزات نیاز داریم و اهتمام ما بر خرید این نوع دستگاه‌است ولی از سوی دیگر این تجهیزات از قیمت‌های بالاتری برخوردار هستند.» به گفته او، پیرو درخواست وزارت علوم از صندوق توسعه ملی، بودجه تجهیزات ویژه‌ای با مساعدت مقام معظم رهبری به این وزارتخانه اختصاص داده شده است.